

ИЖТИМОЙ-СИЁСИЙ ХАЁТ

✓ Мустақил фикрга эга фарзандлар — юрт келажаги

Самарқанд вилояти халқ таълими тизимида Ўзбекистон Республикасининг "Таълим тўғрисида" ги қонуни ҳамда Кадрлар тайёлаши мислий дастури ва Мактаб таълимини ривожлантириши Давлат умуммиллий дастурида белгиланган вазифаларнинг босқичча-босқич бажарилишига амалий жавоб сифатида умумий ўрта таълим мактабларида иқтидорли, қобилятили ва фидойи ўқитувчиларни аниқлаши, ҳар томонлама қўйлаб-куватлаши, улардаги ноёб фазилатлар, ҳамжихатлик хиссатларини ривожлантириши, ўкув ўшилини давомидга ўкувчишларга давлат таълим стандартлари таалоблари ҳамда ўкув дастурлари асосида белгиланган билим, қўнгичка маалакаларни синедиришиниз сўзсиз таъминлаши, ўқитувчиларнинг касб маҳоратини ошириб бориши, ўкувчишлар ўртасида тарбиявий ишларни кучайтириши, жиноятчилик, ҳуқуқбузарлик ҳолатларининг олдини олиши, уларнинг бўши вақтлари унумли ўтишини таъминлаши борасида сўнгги ўйларда қатор тадбирлар ўтказиб келинмоқда.

Бугунги кунда вилоятда 1200 дан зиёд умумий ўрта таълим мактаблари фаoliyati кўрсатмоқда. Фарзандларимизнинг пухта билим олишлари учун 90 минг 921 нафар ўқитувчи сидидилдан меҳнат қўймокда. Жорий йилда вилоят бўйича 7 та янги мактаб курилди, 87 таси капитал реконструкция қўлинди, 67 тасида капитал ва 62 тасида жорий таъмирилаш ишлари ниҳоясига етказилди.

Шунингдек, Қўшработ туманинага 87-мактаб, Ургут туманинага 21-мактабда курилиш-таъмирилаш ишлари амалга оширимоқда. Келтирилган ушбу рақамларнинг ўзиёқ юртимизда ўкувчи ўшларнинг таълими олиши, келажакда билимли инсонлар бўлиб етишишлари учун берилётган ёзитборнинг нечогли юқори поғонага кўтарилиб бораётганидан далолат беради.

Куонарни жойи шундаки, вилоят таълим муассасаларида таълим тизимида инновациянг ёндашув яхши йўлга кўйилган.

Таълим муассасаларида ҳар бир ўкув йилини қайдири соҳа самарадорлигини ошириш ёки уларнинг эҳтиёжидан келиб чиқкан ҳолда номлаш айнага айланган. Шу билан бир каторда вилоят халқ таълими бошқармаси ички имкониятлардан фойдаланган ҳолда таълим самарадорлигини ошириш учун хизмат қуладиган таъсиричан тадбирларни амалиётга татбиқ этмоқда. Жумладан, ўкувчишларнинг фанларга қизиқишларни ортириш, уларнинг билимларини ҳәётӣ мисоллар билан мустаҳкамлаш, маляксини ривожлантириши мақсадида "Дарс мавзуларини ҳәётӣ мисоллар билан боғлаб ўтказиш — менинг услубим" номли танлов эълон килинган. Голиб иштирокчилар томондан ҳәётӣ мисоллар асосида яратилган тўплам методига кўлланма сифатида кенг ўқитувчилар жамоасига фойдаланиш учун етказилди.

Шунингдек, умумий ўрта таълим мактабларида айнага айланган ки-

таъракат қилинмоқда.

— Якнанда Самарқанд вилояти халқ таълими бошқармасида она тили ва адабиёти фанидан 16 та мактабдан келган ўтказилган «Йилнинг энг фаол ўқитувчisi» ўқиқитанловида биринчи ўринни олдим, — лейди Самарқанд шаҳридаги 31-мактаб ўқитувчisi Гулшоҳа Ҳамроева. — Энди танловнинг республика бошқичида қатнашаман. Буларнинг барчasi юртимизда ўқитувчilarни таълимни ўқитувчilar пухта, самарали дарс ўтишлари учун яратилга ташкилларни олиб ўтказилган мактабларни ҳам бир катор ижобий ишлар амалга оширилмоқда. Вилоядатда мавжуд 34 та

ёшлар ҳам бу каби бекиёс имкониятлар туфайли ақлузаковатларини намойиш этиб, юртимизнинг жаҳон миқёсида ётироғи этилишига сабаби бўлмоқдалар. Бундан биз ўқитувчilar ҳам ҳар қанча фахрлансак, арзиди.

Президентимизнинг "Болалар мусика ва санъат мақтабларининг моддий-техники базасини мустаҳкамлаш ва уларнинг фарзандларини юнада яхшилаш бўйича 2009-2014 йилларга мўлжалланган Давлат дастuri тўғрисидаги" қарори асосида вилоядатдаги мусика ва санъат мактабларида ҳам бир катор ижобий ишлар амалга оширилмоқда. Вилоядатда мавжуд 34 та

ТАЪЛИМ

болалар мусика ва санъат мактабининг 17 тасини янгидан куриш, 9 тасини капитал реконструкция қилиш режалаштирилган.

Вилоят халқ таълими бошқармаси ўкувчишлар билимининг давлат таълим стандартлariiga (ДТС) мослигини таъминлашва мазкур жараёни назоратга олиб максадида туман ҳалқ таълими бўлиmlari билан ҳамкорликда кўплаб ишларни амалга оширимокда. Жумладан, вилоят халқ таълими бошқармасининг "Ўкувчишларнинг билим савиасининг ДТСга мослигини таъминлашва рақобат мухитини яратиш тўғрисидаги" бўйргуи асосида ўқитувчilar мешнатининг самарадорлик ўлчамини аниқлаш таҳлилил жадвали ва уни юритиши механизми тасдиқланган. Шунингдек, ҳар ойда вилоятнинг 1220 умумий ўрта таълим мактабида мониторинг гурӯҳи томонидан ични назорат ўтказиш белгилаб кўйилган.

Хулоса киладиган бўлслак, вилояти таълим соҳасида олиб борилаётган ишлар таҳсинга лойик. Ўтган ўкув йилларининг якунлари бўйича ўтказилган мониторинг натижаларига кўра, ўкувчишлар таълим тайёргарлигининг ДТС таъбларида мослик даражаси 74,3 фоизини ташкил этгани ҳам фикримизнинг далиллар. Амала оширилган ишлар натижаси ўлароқ, Самарқанд вилояти мамлакатимизда ўкувчишлар үртасида ўтказилган умумтаълим фанлари олимпиадасида фахрли 2-ўринни, Гулистоңда ўтказилган "Умид ниҳоллари" республика спорт мусобакасида 4-ўринни кўлга киритди. Бу хайрли ишлар ва кўлга киритилган ютуқлар келгусида улкан дебоча бўйлиб хизмат қиласи.

**Убайдулла
ХЎЖАНИЕЗОВ,
"Hurriyat" мухбири.**

ИҚТИСОДИЁТ

Тараққиётга элтувчи йўл — яратувчанилик

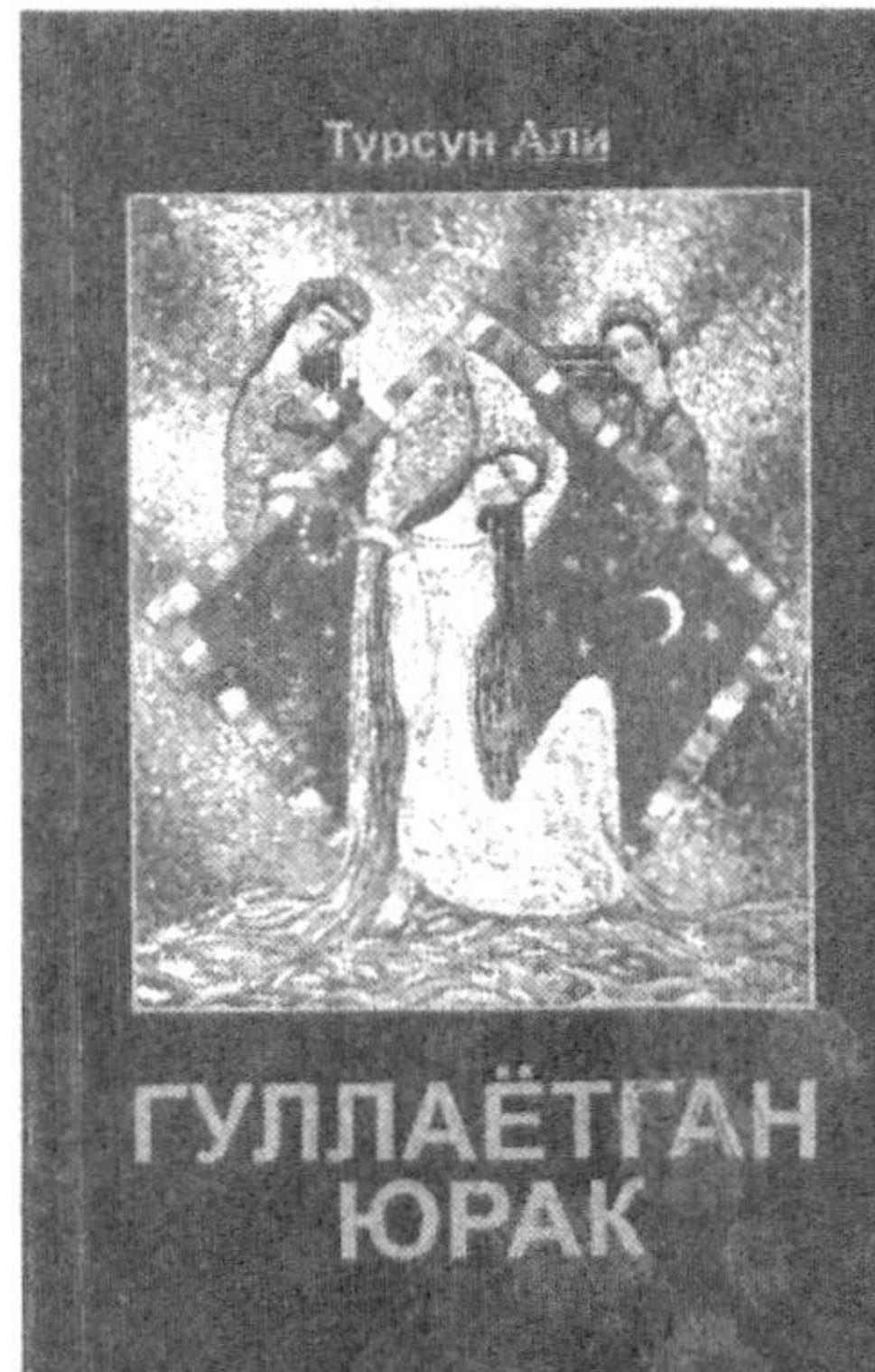
Кишилочлар ободлиги юрт ободлигидан далолат. Мамлакат тараққиёти, кишилочлар фарононлиги эса, аввало, бу борадаги қонунлар мукаммалиги, уларнинг изчил равишда ҳәётта татбиқ этиб борилиши ҳамда бугун агаре соҳанинг устунлари бўлган фермер хўжаликлари раҳбарларининг тадбиркорлиги ва хайрли ишлар килишини фаолиятининг мазмуни деб билиши билан чамбарчас боғлиқ.

Юрбошимиз Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Конуничилик палатаси ва Сенатининг 2010 йил 27 январда бўлиб ўтган кўши мажлисидаги мамлакатимизда ҳар томонлама бақувват мулк эгалари синфиши шакллантириш, фермерлик ҳарқатини мустаҳкамлаш, иқтисодиётни янада либераллаштириши таъминлаш, тадбиркорлик, аввало, кичик бизнес фаолиятини ривожлантириш учун кулаи шароитлар яратиш мақсадида қонун ҳужжатларининг бутун бир мажмуси қабул қилинганини алоҳида таъкидлаб ўтдилар. Бунинг самараси ўлароқ, бугун юртимизнинг турли гўшаларидан улкан салоҳиятга эга бўнёдкорлик ишлари амалга оширилмоқда. Хусусан, Қашқадарё вилоятининг Муборак туманинда ҳам жорий йилда янги иншотлар курилишига бўлиб 256 миллиард сўм сарфлаш ревалжасирилди.

Дастурда туман ҳудудида битта асфальт заводи, черепица, гишт ва блок-ғишт ҳамда брускатча ишлаб чиқариш цехлари, иккита газ ва бензин кўйиш шохобачаси, олтига мини ва супер маркет ҳамда бошқа ўнлаб маданий-машиши иншотларни бунёд коришига бўлиб қолди. Шу йўнанда туман ҳудудида алоҳида таъкидлаб ўтдилар. Бунинг самараси ўлароқ, бугун юртимизнинг турли гўшаларидан улкан салоҳиятга эга бўнёдкорлик ишлари амалга оширилмоқда. Ҳар кичик шакллантириш, фермерлик ҳарқатини мустаҳкамлаш, иқтисодиётни янада либераллаштириши таъминлаш, тадбиркорлик, аввало, кичик бизнес фаолиятини ривожлантириш учун кулаи шароитлар яратиш мақсадида қонун ҳужжатларининг бутун бир мажмуси қабул қилинганини алоҳида таъкидлаб ўтдилар. Бунинг самараси ўлароқ, бугун юртимизнинг турли гўшаларидан улкан салоҳиятга эга бўнёдкорлик ишлари амалга оширилмоқда. Ҳар кичик шакллантириш, фермерлик ҳарқатини мустаҳкамлаш, иқтисодиётни янада либераллаштириши таъминлаш, тадбиркорлик, аввало, кичик бизнес фаолиятини ривожлантириш учун кулаи шароитлар яратиш мақсадида қонун ҳужжатларининг бутун бир мажмуси қабул қилинганини алоҳида таъкидлаб ўтдилар. Бунинг самараси ўлароқ, бугун юртимизнинг турли гўшаларидан улкан салоҳиятга эга бўнёдкорлик ишлари амалга оширилмоқда. Ҳар кичик шакллантириш, фермерлик ҳарқатини мустаҳкамлаш, иқтисодиётни янада либераллаштириши таъминлаш, тадбиркорлик, аввало, кичик бизнес фаолиятини ривожлантириш учун кулаи шароитлар яратиш мақсадида қонун ҳужжатларининг бутун бир мажмуси қабул қилинганини алоҳида таъкидлаб ўтдилар. Бунинг самараси ўлароқ, бугун юртимизнинг турли гўшаларидан улкан салоҳиятга эга бўнёдкорлик ишлари амалга оширилмоқда. Ҳар кичик шакллантириш, фермерлик ҳарқатини мустаҳкамлаш, иқтисодиётни янада либераллаштириши таъминлаш, тадбиркорлик, аввало, кичик бизнес фаолиятини ривожлантириш учун кулаи шароитлар яратиш мақсадида қонун ҳужжатларининг бутун бир мажмуси қабул қилинганини алоҳида таъкидлаб ўтдилар. Бунинг самараси ўлароқ, бугун юртимизнинг турли гўшаларидан улкан салоҳиятга эга бўнёдкорлик ишлари амалга оширилмоқда. Ҳар кичик шакллантириш, фермерлик ҳарқатини мустаҳкамлаш, иқтисодиётни янада либераллаштириши таъминлаш, тадбиркорлик, аввало, кичик бизнес фаолиятини ривожлантириш учун кулаи шароитлар яратиш мақсадида қонун ҳужжатларининг бутун бир мажмуси қабул қилинганини алоҳида таъкидлаб ўтдилар. Бунинг самараси ўлароқ, бугун юртимизнинг турли гўшаларидан улкан салоҳиятга эга бўнёдкорлик ишлари амалга оширилмоқда. Ҳар кичик шакллантириш, фермерлик ҳарқатини мустаҳкамлаш, иқтисодиётни янада либераллаштириши таъминлаш, тадбиркорлик, аввало, кичик бизнес фаолиятини ривожлантириш учун кулаи шароитлар яратиш мақсадида қонун ҳужжатларининг бутун бир мажмуси қабул қилинганини алоҳида таъкидлаб ўтдилар. Бунинг самараси ўлароқ, бугун юртимизнинг турли гўшаларидан улкан салоҳиятга эга бўнёдкорлик ишлари амалга оширилмоқда. Ҳар кичик шакллантириш, фермерлик ҳарқатини мустаҳкамлаш, иқтисодиётни янада либераллаштириши таъминлаш, тадбиркорлик, аввало, кичик бизнес фаолиятини ривожлантириш учун кулаи шароитлар яратиш мақсадида қонун ҳужжатларининг бутун бир мажмуси қабул қилинганини алоҳида таъкидлаб ўтдилар. Бунинг самараси ўлароқ, бугун юртимизнинг турли гўшаларидан улкан салоҳиятга эга бўнёдкорлик ишлари амалга оширилмоқда. Ҳар кичик шакллантириш, фермерлик ҳарқатини мустаҳкамлаш, иқтисодиётни янада либераллаштириши таъминлаш, тадбиркорлик, аввало, кичик бизнес фаолиятини ривожлантириш учун кулаи шароитлар яратиш мақсадида қонун ҳужжатларининг бутун бир мажмуси қабул қилинганини алоҳида таъкидлаб ўтдилар. Бунинг самараси ўлароқ, бугун юртимизнинг турли гўшаларидан улкан салоҳиятга эга бўнёдкорлик ишлари амалга оширилмоқда. Ҳар кичик шакллантириш, фермерлик ҳарқатини мустаҳкамлаш, иқтисодиётни янада либераллаштириши таъминлаш, тадбиркорлик, аввало, кичик бизнес фаолиятини ривожлантириш учун кулаи шароитлар яратиш мақсадида қонун ҳужжатларининг бутун бир мажмуси қабул қилинганини алоҳида таъкидлаб ўтдилар. Бунинг самараси ўлароқ, бугун юртимизнинг турли гўшаларидан улкан салоҳиятга эга бўнёдкорлик ишлари амалга оширилмоқда. Ҳар кичик шакллантириш, фермерлик ҳарқатини мустаҳкамлаш, иқтисодиётни янада либераллаштириши таъминлаш, тадбиркорлик, аввало, кичик бизнес фаолиятини ривожлантириш учун кулаи шароитлар яратиш мақсадида қонун ҳужжатларининг бутун бир мажмуси қабул қилинганини алоҳида таъкидлаб ўтдилар. Бунинг самараси ўлароқ, бугун юртимизнинг турли гўшаларидан улкан салоҳиятга эга бўнёдкорлик ишлари амалга оширилмоқда. Ҳар кичик шакллантириш, фермерлик ҳарқатини мустаҳкамлаш, иқтисодиётни янада либераллаштириши таъминлаш, тадбиркорлик, аввало, кичик бизнес фаолиятини ривожлантириш учун кулаи шароитлар яратиш мақсадида қонун ҳужжатларининг бутун бир мажмуси қабул қилинганини алоҳида таъкидлаб ўтдилар. Бунинг самараси ўлароқ, бугун юртимизнинг турли гўшаларидан улкан салоҳиятга эга бўнёдкорлик ишлари амалга оширилмоқда. Ҳар кичик шакллантириш, фермерлик ҳарқатини мустаҳкамлаш, иқтисодиётни янада либераллаштириши таъминлаш, тадбиркорлик, аввало, кичик бизнес фаолиятини ривожлантириш учун кулаи шароитлар яратиш мақсадида қонун ҳужжатларининг бутун бир мажмуси қабул қилинганини алоҳида таъкидлаб ўтдилар. Бунинг самараси ўлароқ, бугун юртимизнинг турли гўшаларидан улкан салоҳиятга эга бўнёдкорлик ишлари амалга оширилмоқда. Ҳар кичик шакллантириш, фермерлик ҳарқатини мустаҳкамлаш, иқтисодиётни янада либераллаштириши таъминлаш, тадбиркорлик, аввало, кичик бизнес фаолиятини ривожлантириш учун кулаи шароитлар яратиш мақсадида қонун ҳужжатларининг бутун бир мажмуси қабул қилинганини алоҳида таъкидлаб ўтдилар. Бунинг самараси ўлароқ, бугун юртимизнинг турли гўшаларидан улкан салоҳиятга эга бўнёдкорлик ишлари амалга оширилмоқда. Ҳар кичик шакллантириш, фермерлик ҳарқатини мустаҳкамлаш, иқтисодиётни янада либераллаштириши таъминлаш, тадбиркорлик, аввало, кичик бизнес фаолиятини ривожлантириш учун кулаи шароитлар яратиш мақсадида қонун ҳужжатларининг бутун бир мажмуси қабул қилинганини алоҳида таъкидлаб ўтдилар. Бунинг самараси ўлароқ, бугун юртимизнинг турли гўшаларидан улкан салоҳиятга эга бўнёдкорлик ишлари амалга оширилмоқда. Ҳар кичик шакллантириш, фермерлик ҳарқатини мустаҳкамлаш

МАЪНАВИЯТ

МУТОЛАА

✓ КАМАЛАККА ЙЎФРИЛГАН ИЖОД

Талабалик йилларимда адабиёт ўқитувчимиз баъзи шеърий мисраларни таҳлил қилганинг шоир туйгуларини мусаввирона чизиби, дея баҳо берардилар. Ҳақиқатдан ҳам шеъриятнинг бетимсол гўззалигидан сеҳрланган қалбина бундай туйгуларни идрок эта олади.

Я қинда шоир Турсун Алиниң «O’zbekiston» нашриётида чоп этилган «Гуллаётган юрак» номли шеърий тўпламини ўқиб, бунга яна бир бор амин бўлдим. Шоирнинг ҳар бир мисрасида туйгулар камалакдай турфа рангда жиловлади.

Ватаним,
Сен ҳақингда сервикор
сўзлар сўзламам...

Балки,
Сурватнинг сенинг,
Сийратнинг
кузимга жа айладим ман.
Сен – тилим,
сен – дилим,
сен – жисм жонимсан, Ватан!
Аслида Ватанин кўйламоқ ҳар бир шоир учун улуг шараф. Аммо уни охори тўпламаган сатрларда таранум этимо баҳти хамма ижодкорларга ҳам насиб этавермайди. Шоир Турсун Али калб кечинмаларини ўзига хос услубда ифодалади. Кўнгилдан кўнглган сатрлари ранглар тасвирларидек руҳитимизга сингиб кетади.

Кўклам.

Оқшом гўзлак нақадар,
Самода юлдузлар карашма сочар.

Үтли туйгуларга чўмилар юрак.
Дилга яқин бундай янги тимсоллар динли юксак хаёлларга чорлайди. Сатрларга беон ёғилаётган юлдузлар, шоирнинг ижодий ҳамроҳи бўлган ОЙ, КУЁШ сехри ақлу шурунгизни ёртади.

Шоир шеър ёзганида зўрма-зўраки қоғиялар топишга уринмайди. У оддий ва самимий ёзади. Ана шу савимит кутилмагандага теран образларни кашф этади. Унинг «Ўтаётган лахза» шеърида шундай мисраларни ўқиймиз:

Ўтаётган кун...
Ўтаётган ийл.
Жуда узун,
Жуда киска умр.
Ийл фасллари

инсон умрига ўхшайди...

Муалифи наиздида, тўфт фасл нафакат инсон умрининг зўйнати, балки ҳаётнинг ҳам асл сийратидир. Бундай гўзл табийт инъомларидан завълниб, эзз амаллар билан яшамок нурли манзилларга элатди. Бундан ташкири, унинг шеърларидан замондош шоир адиблар ҳам тез-тез тилга олиниади. Масалан, Миртемир, Саид Ахмад, Саид Зунуннова, Шукр Холмираев каби ижодкорлар хақида

ёзган бағишиш шеърларида тасвир анил, ўзи хурмат килган, муҳаббат кўйган адабига тимсолида ниманидир топган. Тўпламда, адабиётшунос олим Ҳамидула Болтобаев таъкидлаганидек, шоирнинг «Бинафша» деб бошланувчи шеърни ўқиб, Чўлпоннинг «Бинафша»сини эсламиз: «Бинафша сенмисан, бинафша сенми... кўчада оқнага сотилган...» Турсун Али эса соқин ҳайқирик билан: «Софгинчини опишиб, зўрга сенга (Бинафшага) интилашади», — дейди.

Турсун Али, шубҳасиз, рассом шоир. Бунга унинг «Хаваскор рассомга ўхшайди шоир», «Рассом устахонаси», «Автопортретта чизиглар» каби шеърлари мисол бўла олади.

Тўпламдаги япон шеърийтадан ўзбекчага ағдарилган намуналар шоирнинг таржомонлик маҳоратини ҳам кўрсатди турбиди.

Хулоса қўлгандা, шоир Турсун Алиниң «Гуллаётган юрак» тўплами китобхонлар учун кутилмаган совга бўлибди. Калбимизда меҳр-муҳаббат олови мангу ёнар экан, биз ҳар доим яхши шеърларнинг харидори бўлиб қолаверамиз.

Махмуд АХМЕДОВ, санъатшунос.

ФАХР

✓ Хорижликлар ётиборини тортган китоб

Юртимиздан етишиб тимизда фан, адабиёт, санъат соҳаларида яратиляётган кўплаб асарларга хорижлик олимлар ва ношилар, оддий ўқувчиларни кизиқишига оғора ортиб бормокда. Биргина мисол. Муалифи ўзбекистон давлат консерваторияси кошидаги «Милий чолгу» илмий-ишлаб чиқарish таҳриба лабораторияси директори, санъатшунослик фанлари номзоди, доцент Азаттага Ташматова бўлган ва 2006 йилда «Фан» нашриётида чоп этилган «Мусикий чолгулар музейи каталоги»га ўзбекистон Бон Конвенциясига кўшилгани туғайли эндилника, юртимиз ижодкорларининг музалифлик хукуқини бутун дунёда, хориж муалифларининг хукуқини химоя килиш асса мамлакатимизда қатъий химоя килинмоқда.

Буғунги кунда мамлакат

киртилган. Ўзбек, рус ва инглиз тилларида нашр этилган мазкур китобдан юқори малакали мусиқа асбоблари усталари ҳаётни ва ижоди ҳақида ҳақиқа киувчи лавҳалар, суратлар кенг ўрин олган.

Японининг Токио универсiteti таджикотчиси, этномусиқа шунуси Томоя Таки мазкур китобини япон тилига таржими қилиб, «Кунчиқар мамлакат»да шундай этириш билан бօғлиқ масалаларни ҳал килиш мақсадидаги консерваториянинг бир гурӯҳ ўқитувчилари билан ўзбекистон музалифлик хукуқини химоя килиш Республика агентлиги келди. Дўстона ўтган мулокот вақтида мэхмон «Муалиф-

лик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар тўғрисида» ги конун билан танишиб чиқиб, унинг жаҳон андозаси дарасасидаги хужжат эканини ётироф этди. Японибли олим ўзбек мусиқиашуноси А.Ташматовининг китобини ўзи тайёрлаётган Марказий Осиё мусиқий чолгу асбоблари каталогига киритиш максадида эканини ҳамда шу мавзуда кинофильм яратишга тайёрларлик кўрётганини билдириди, шартнома тузиси билан бօғлиқ саволларига жавоб олди.

Рустам ХУДОЙҚУЛОВ, ўзбекистон музалифлик хукуқини химоя килиши Республика агентлиги матбуоти котиби.

Рустам ХУДОЙҚУЛОВ, ўзбекистон музалифлик хукуқини химоя килиши Республика агентлиги матбуоти котиби.

ФАХР

К

✓ Дока рўмолининг қуриши Ҳикоя

дарров “алик” қайтиди:

— Йўқ, нима бўлганини ана шу пошшоҳондан сўра! Та-риқа гуноҳим бўлса, айтсан!

— Айтаман ҳам!

Халимабону ўрнидан турбид, кўшигиси кўрлача солиб, бир пиёла чой узатди. Сўнг арзи ҳол қилди:

— Айланай, уста, бу ўт-тоғингизга бир бўлди. Бирим тажан, қаригандаги бе-сабр... Сал нарсага лов этиб ёнадилар.

— Бунинг сўзларига ишонма, — деди Назарали ота.

— Кейнги вақтларда ўзи ўжар, қайсар бўлшиб қолган.

— Шошманлар, жанжал нимадан чиқди ўзи?

— Вирмишилдан. Иккى кун бўлди. Дадаси тушлика нима килий? — десам, «Юмшоқроқ нарса бўлсин», — деди, унда вирмишил қовура, қора қолай, сувини мўлгина килсан, аччиқ чой билан ейдилар, деган ҳаёда. Вирмишилни оби-тобида қовуриб, ботар-ботмас қилиб сув солдим-да, иккى ўйлана тайёрлар, деб раҳон кўчтанин экдим. Сўнг ошонага кирсан, вирмишил сал тагига опти. Ҳуллас, бир лаган қилиб, мурч-пиёла сизи кирдим. Бу тўрам қошини шундок солиб, “Шу ҳам овқатми?” деб койдилар.

— Ие, нима бало ораларингдан “оли мушук” ўтдими? Оббо-о! Қаригандага ёш боладай тумтайиб... Тавба! Шу тобда невара-чевараларингдан биттаси келиб қолса, нима деган одам бўласанлар? Хўш, Ҳалимакон, нима бўлди?

— Кампирнинг кўзиг ёш келди. У колига ияк қоқди:

— Нима бўлганини авани дўстингиздан сўран! — деди овози титраб. Чолдан ҳам

ри ўтирибсанни, ҳали?

— Дўстим, ҳозир хотин урадиган замоними? Ҳонтаҳа че-тида пиёла турган экан, тирсагим тегиб кетиб...

Хайдар ота “Сиз нима дей-сиз?” дегандай Ҳалимаконга ўзланди. Кампир шошиб:

— Тавба, илми бўла туриб ёлғонни сувдай ичадилар-а, — деб ичкаридан латтага турилган нарса қўтириб чиқиб, Ҳайдар отанинг олдига кўйди.

— Мана, уста ака! Кулоч-кашлаб отдилар динг пиёла-ни, шафнинг ойнаси чил-чили синди. Қизим чёт элдан оке-лопаганликопчалар, ойим раҳматидан қолган мана бу атлас гулли пиёла ҳам синди.

Ҳайдар ота синган пиёла-ни бир бўлганини олиб, то-мосха қилиди. Нозик мўйқалам билан чизилган суратдан ҳарбига қўтириб, деб бир таҳриб ўтади.

— Сизиз еридан чегалан-ган сополни пиёла деб юрибди...

Ҳалимакон ичидаги мурасога келишини ўйлаб ўтирувди, бирок чолининг бу гали жонжонидан ўтиб кетди.

— Саккиз еридан чегалан-ган бўлса синади. Азима-гана нарсадан жанжал қўтириб келарди. Ҳайдар ота мактабга тушиб, Дилоромга телефон килиди.

— Ўй-рўзғор бўлганинидан чегалан-ган бўлса ҳам яхшидан колган ёдгорлик эди. Ҳар са-фар чой ичганнида онагинам-нинг нафаслари келарди...

— Ун саккиз еридан чегалан-ган бўлса синади. Азима-гана нарсадан жанжал қўтириб келарди. Ҳайдар ота мактабга тушиб, Дилоромга телефон килиди.

— Сени нима жин урди? Муштедек кампирга кўл кўта-

дим. Ортиқ мажолим қолмади. Қилдан кийик ахтаради-ла.

— Бир ёстик кўйсанг, паст дейдилар, иккита кўйсанг, ба-лан дейдилар. Қалишларини патаги йўқолса ҳам мендан кўради. Кучук ўлгар акилласа, озисини ўчир, деб ба-киради. Мен кучукка ангилла, деб ўргатиб кўйибманни, жон уста, деб бўлгандан кейин хурдида.

— Тавба, илми бўла туриб ёлғонни сувдай ичадилар-а, — деб ичкаридан латтага турилган нарса қўтириб чиқиб, Ҳайдар отанинг олдига кўйди.

— Сизиз еридан чегалан-ган бўлса синади. Азима-гана нарсадан жанжал қўтириб келарди. Ҳайдар ота мактабга тушиб, Дилоромга телефон килиди.

— Ошни еб, кучга кирса-ла, яна дўмбирашларини чал-масмикланда, — деди иккила-ни.

— Булар муросага келмайди, шекилли, деб Ҳайдар ота хайрашди.

— Майли, ўзларинг била-силар. Омон бўлинглар. Ало-чапчап оларни кетди.

— У кўчага чиқиб ўлланиси қолди: «Ишқилиб қариганда дардакшингдан айирмасин экан. Булар эллик йилдан бери бир-бирига суюнни килишган. Бир иложини кил-масмас бўлмайди. Нима қилим экан?... Э, топдим!»

— Назарали отанинг кенжакиши Дилоромни кишлодидан ўтади. Ҳайдар ота таҳриб ўтади.

— Назарали отанинг кенжакиши Дилоромни кишлодидан ўтади. Ҳайдар ота таҳриб ўтади.

— Сен билсанг бўлди, — деди Ҳайдар ота таҳриб ўтади.

— Бу ёкка беринг! Бола кўтаришини ҳам билмайсиз,

— Чолнинг ярашигиси бор. Немаки.

— Чолнинг устига ҳадеб чой билан нон кавшавериши ҳам жонини га теккан эди. Шундай бўлса ҳам:

— Аввал пошшоҳондан сўра, — деди Ҳайдар ота таҳриб ўтади.

— Ҳайдар ота кампирга қарди:

— Лаббай, Ҳалимакон!

— Кампирнинг ҳам кўнглини таҳриб ўтади. Сиртида койса-да, ичада чолига раҳми келарди. Бирок “ракиб” и-га бирдан таслим бўлгиси келмади:

— Ошни еб, кучга кирса-ла, яна дўмбирашларини чал-масмикланда, — деди иккила-ни.

— Булар муросага келмайди, шекилли, деб Ҳайдар ота хайрашди.

— Майли, ўзларинг била-силар. Омон бўлинглар. Ало-чапчап оларни кетди.

— У кўчага чиқиб ўллан

